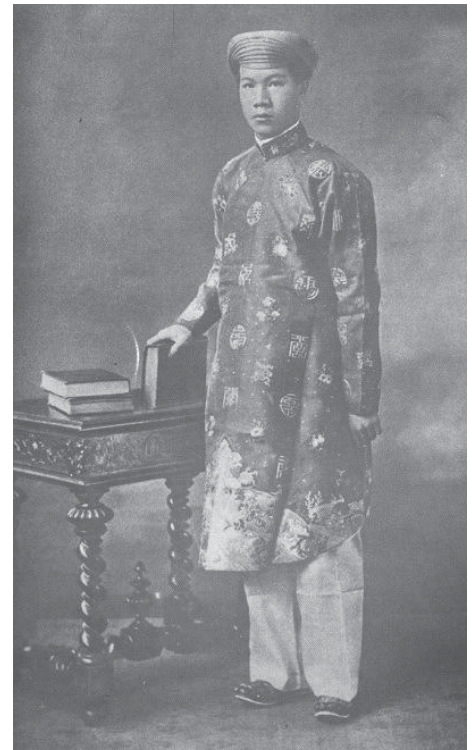

Cách đây vài năm, trong chuyến về thăm Việt Nam, nhân đọc lại chồng báo cũ trong nước, tôi tìm được hai chuyện xảy ra ở hai thời điểm cách nhau khoảng 30 năm. Về bản chất chuyện này na ná chuyện kia khiến trong lòng tôi phân vân nghĩ đến luật nhân quả, không biết có phải chuyện này là quả báo của chuyện kia không. Bèn kể ra đây để AHCC, trước để nghe chơi, sau suy đoán xem có sự liên hệ nhân quả hay không. Tài liệu để viết bài này căn cứ trên ba cuốn sách, một là cuốn hồi ký Con Rồng Việt Nam của Bảo Đại, hai là cuốn Từ Triều Đình Huế đến Chiến Khu Việt Bắc của Phạm Khắc Hòe, ba là cuốn Hồi ký của Đào Duy Anh.

Câu chuyện đầu liên quan đến hai người sống cùng thời với nhau. Ông Bảo Đại là vị vua cuối cùng của triều Nguyễn và ông Phạm Khắc Hòe làm Chánh văn phòng cho vị vua này ở Huế. Con Rồng Việt Nam là cuốn hồi ký của Bảo Đại trong giai đoạn lịch sử nước nhà từ 1940 đến 1954. Từ Triều Đình Huế đến Chiến Khu Việt Bắc là cuốn hồi ký của PKH nguyên là Tổng Lý Ngự Tiễn Văn Phòng (Chánh Văn Phòng?) của triều đình Huế, viết về những diễn biến lịch sử và quá trình hoạt động của mình từ cung đình nhà vua cho đến khi theo cộng sản.

Tôi sẽ không bàn đến thái độ chính trị mà chỉ nói đến sự liên hệ mật thiết giữa hai người là ông Bảo Đại và ông Phạm Khắc Hòe. Sự liên hệ này rất mật thiết và BD đã đề bạt PKH từ chức Quản Hạt Đà Lạt lên đến chức Chánh văn phòng của mình. Quan hệ của hai người này có thể nói là quan hệ giữa vua-tôi, hay thầy-trò, hay chủ-tớ tùy theo cách nhìn của từng người. Nhưng dù nhìn dưới góc độ nào ta cũng thấy người trên có tin cậy, có tín nhiệm mới đề cử người dưới lên làm cánh tay mặt của mình. Và người dưới dù mình có giỏi đến bao nhiêu cũng tầm mang ơn người trên đã cho mình thăng quan tiến chức. Thế mà PKH lại hãnh diện trong việc xúi BD thoái vị tháng tám 1945, đã thế PKH lại còn là người đại

diện cho Cộng Sản để liên lạc với BD trong việc thoái vị, mặt khác PKH cứ khăng khăng nói với BD là PKH không biết Việt Minh là ai trong khi đó PKH liên lạc hằng ngày với Tôn Quang Phiệt là người mà ở Huế thời đó ai cũng biết là theo cộng sản (theo hồi ký của Đào Duy Anh). Sau khi thoái vị, BD được HCM mời ra Hà Nội làm chức cố vấn, chính BD lại đem

PKH theo như là người thân tín, và đây là dịp để PKH gặp gỡ và làm việc với Hồ Chí Minh. Ngày 2 tháng 9 năm 1945, BD và PKH cùng ra Hà Nội để gặp HCM, ngày 19 tháng 10 năm 1945 PKH trở ra Huế lại để đem thư của BD gửi cho Hoàng hậu Nam Phương. Theo cuốn hồi ký TTDHDCCKVB, ở Huế PKH gặp Hoàng hậu Nam Phương hai lần, một lần 4 giờ chiều

có
phải
là
quả báo?

và một lần là 9 giờ sáng ngày hôm sau và mỗi lần gặp chưa quá nửa giờ, thế mà PKH đã thấy Nam Phương có tham vọng chính trị rất lớn, muốn chơi một ván bài ăn thua to, chuẩn bị đưa Bảo Long lên ngôi dưới quyền nhiếp chính của Hoàng Thái Hậu Nam Phương. Mặc dầu trong suốt cuốn sách không có một lời nào từ miệng Hoàng hậu Nam Phương về chuyện này. Lập tức, PKH trở ra lại Hà Nội, gặp ngay HCM và mạnh dạn trình bày với HCM mấy suy nghĩ của PKH về ý đồ đưa Bảo Long lên làm vua của Nam Phương cũng như của nhà thờ và thực dân Pháp theo tính toán riêng của Nam Phương thì đưa Bảo Long lên ngôi là bản một phát đạn được ba mục tiêu: một là bà ta sẽ nắm được quyền để thi thố tài năng, hai là buộc ông chồng phụ bạc phải tìm cách trở về quỳ lạy bà, ba là sẽ làm cho bà mẹ chồng cay nghiệt phải khổ tâm vì ganh tỵ. (Trích trang 15, TTDHCKVB).

Chỉ trong vòng một tháng rưỡi (2/9 đến 19/10), PKH đã có nhận xét rất sắc sảo về chính trị, biết ĐB đã hết thời và con đường thên thang trước mặt phải là con đường đổi chủ, không gì tốt hơn là theo về với HCM. Ở Huế có một câu để mắng chửi những người phản trắc, một dạ hai lòng, đó là câu mắng tôi thường nghe lúc còn nhỏ, rằng đó là cái đồ phản trụ đầu châu, ăn cơm cửa Phật đốt râu thầy chùa, lấy ở sự tích tướng Tàu Hoàng Phi Hổ là tướng giỏi của nhà Trụ mà lại đi đầu hàng nhà Châu. Câu này nếu áp dụng cho PKH thì không có gì là sai. Tôi không kể đến tư tưởng chính trị, muốn phò ai thì phò. Tôi chỉ để ý đến tính cách đạo đức của sự việc. Trong cuốn hồi ký TTDHCKVB, PKH lại công khai phỉ báng ĐB, NPHH không phải một lần mà rất nhiều lần, nào là ĐB tham nhũng, thối nát, xảo trá, ham chơi, nào là ĐB có ý đào mỏ khi lấy Nam Phương Hoàng hậu, nào là NPHH muốn dùng sắc đẹp để lôi kéo PKH về phe với mình, nào là NPHH âm mưu với cha cố Pháp để củng cố quyền hành, . . . Tóm lại, qua cuốn hồi ký TTDHCKVB, PKH đã để lộ bản chất

Lã Bất Vi của chính mình cộng thêm sự đê tiện đánh người ngã ngựa mà người ngã ngựa lại chính là chủ cũ của mình.

Phần thứ hai là câu chuyện đăng trong báo Người Lao Động và Tuổi Trẻ tôi xin tóm lược như sau: Sáng ngày 4 tháng tám 1997, một vụ án mạng nghiêm trọng đã xảy ra tại nhà riêng của ông Phạm Khắc Chí, phó tiến sĩ, nguyên Tổng Giám Đốc Công Ty Dịch Vụ Đầu Tư nước ngoài (FISC), Hiệu Trưởng trường Đại Học Dân Lập Văn Lang, TPHCM. Ông Chí, đầu bị đập nứt sọ, cổ bị một đường dao cắt ngang sâu, dài. Vợ ông Chí, bà Hoàng Diệu Thanh, 49 tuổi và hai con trai Phạm Hoàng Chương (22 tuổi), Phạm Hoàng Chung (20 tuổi) đều bị hung thủ đập vào đầu trọng thương. Hung thủ của vụ tàn sát tập thể này là Đỗ Thượng, 53 tuổi, thạc sĩ vật lý, nhân viên Công Ty Dịch Vụ Đầu Tư nước ngoài. Thượng đã gần bó với ông Chí trên hai chục năm nay với cương vị đồng nghiệp, cấp dưới qua nhiều cơ quan công tác. Một số người ở công ty FISC cho biết một tuần trước khi xảy ra vụ án mạng, Đỗ Thượng đã có những biểu hiện khác thường như ngồi viết cả tập giấy với những nội dung dấu kín. Vài ngày trước khi xảy ra án mạng, ĐT có tuyên bố là y sắp thực hiện một công việc rất quan trọng và nếu thành công thì mọi người sẽ biết. Hung thủ bị bắt với một tập nhật ký dưới dạng di chúc dài trên 40 trang giấy, theo đó mối thù giữa Thượng và ông Chí không phải giữa hai con người mà là giữa hai cuộc sống. Năm 1970, Thượng tốt nghiệp khoa lý, học vị Thạc sĩ vật lý. Do Thượng học giỏi, tốt nghiệp loại ưu được giữ lại trường làm công tác giảng dạy. Năm 1976, ông Chí đề nghị Thượng về công tác chung với ông tại trường Đại Học sư phạm 2 (Vĩnh Phú). Năm 1988, Thượng lại theo ông Chí vào làm việc tại Viện Hạt Nhân Đà Lạt. Sau đó, ông Chí về Saigon làm Giám Đốc Công ty Dịch Vụ Đầu Tư (FISC), Thượng cũng theo ông Chí về làm việc ở FISC với tư cách làm bảo

vệ. Trong thời gian này, Thượng về ăn ở tại nhà ông Chí. Ngoài việc Thượng dạy kèm cho hai con trai ông Chí, Thượng còn làm đủ mọi công việc của gia đình ông Chí như một người quản gia.

Một người bạn của Thượng cho biết là rất ngạc nhiên khi biết Thượng giờ là người giúp việc cho gia đình ông Chí, người này đặt câu hỏi tại sao từ một người thông minh, với cấp bằng Thạc sĩ Vật Lý, từng là cán bộ giảng dạy đại học như Thượng lại trở thành người bảo vệ cho FISC và người giúp việc cho gia đình ông Chí? Trong cuốn nhật ký, Thượng giải thích sự thù hận giữa hai cuộc sống như sau. Năm 1976 chính ông Chí vận động để Thượng phải chuyển về Đại Học Vĩnh Phú. Sự chuyển chuyển này làm tan vỡ mối tình của Thượng với người bạn gái Thượng yêu. Dù là người thân cận sát cánh bên ông Chí, nhưng Thượng lúc nào cũng mang nặng lòng đố kỵ, ghen ghét về sự không công bằng của cuộc đời. Là thạc sĩ vật lý mà phải cam tâm làm anh bảo vệ ở một nơi mà người bạn ngang tài ngang sức với mình làm . . . Tổng giám đốc. Chính mối hiềm khích ấy đã khiến Thượng nuôi ý định giết chết cả gia đình ông Chí từ đầu năm 1997. Và có một điều cần nói là ông Phạm Khắc Chí là con trai của ông Phạm Khắc Hòe ở câu chuyện trên.

Qua hai câu chuyện kể trên, tôi thấy có sự tương đồng. Hai ông ĐB và PKH có sự liên hệ rất mật thiết. Hai ông PKC và ĐT cũng có liên hệ mật thiết không kém. Ông ĐB và PKH rời bỏ nơi chốn làm việc xưa (Huế) trước khi dẫn đến việc chia tay. Hai ông PKC và ĐT cũng rời bỏ nơi chốn cũ (Vĩnh Phú, Hà Nội) trước khi dẫn đến án mạng. Chỉ có điểm khác biệt là ông PKH đã viết sách để chửi bới, vu cáo cho chủ cũ, khi chủ cũ lâm vào hoàn cảnh thất thế. Còn ông ĐT thì làm hơi khác đi, không chửi bới, chỉ muốn giết cả gia đình chủ cũ mà thôi.

Như vậy phải chăng là gieo gi gặt nấy hay Cha Làm Con chịu, phải không các AHCC?